

[Gottschalck-Hansen.]

til det nordiske samarbejde. Vi erkendte, at vi i den foreliggende situation stod overfor en mulighed for at praktisere noget af den samhørighedsvilje, som det nordiske fællesskab gerne skulle leve op til. For det andet gik vi med, fordi vi anerkendte turismens store betydning; vi så en mulighed for at få fremmed valuta til landet, hvilket var påkrævet. For det tredje gik vi med, fordi vi her stod overfor en nydannelse, en pionergerning, der skulle påbegyndes, og det ville ikke være rimeligt at vise sig altfor stædig og uvillig til at imødekomme ønsket om en statsgaranti.

Når vi nu står overfor, at den højtærede trafikminister har præsenteret os for ønsket om en forlængelse af den gældende lov og en ikke ubetragtelig forøgelse af statsgarantien, så kunne man spørge, om de samme forudsætninger også er tilstede i dag.

Hvad det nordiske arbejde angår, må det erkendes, at det er blevet yderligere udbygget. Sammenholdet er blevet styrket. Bestræbelserne for gennemførelse af det nordiske fællesskab er på adskillige områder ført stærkere ud i livet.

Hvad turismen angår, er der ingen, der kan bestride, at vi står i en situation, hvor vi har brug for at få så megen fremmed valuta til Danmark som overhovedet muligt. Men man må i den forbindelse huske, at SAS flyver ikke bare fremmede landes borgere til Danmark, men transporterer også danskere ud til fremmede lande, hvor en del af vor valuta placeres, så man må efter min mening ikke overvurdere det aktiv, som SAS skulle være i valutarisk henseende.

Endelig for det tredje er der jo ikke længere tale om en nydannelse. Det har stået sin prøve, og det blev udtrykkelig betonet af det embedsudvalg, som blev nedsat i 1950, at garantien skulle opfattes som noget, der kun skulle være gældende i en overgangsperiode. Den mener jeg man har passeret.

Jeg synes i og for sig ikke, der er saglig

motivering for at forlænge garantien, men med henblik på det nordiske samarbejde og de valutariske problemer taget i betragtning er jeg villig til at gå med dertil, men helst i den form, ordningen har i øjeblikket. Den omstændighed, at man ikke hidtil har trukket på garantien, er ganske uden interesse. Vi vedtager ikke loven, for at den skal være et dødt dokument, men for at man i givet fald virkelig kan trække på denne garanti.

Når jeg ser, hvorledes man finder frem til de 22½ mill. kr., som garantien skulle forøges til, synes jeg, det er et meget spinkelt grundlag, man bygger på. Man beregner 3½ pct. af omsætningen. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at det virker underligt, at et selskab, der har en omsætning i 1953—54 på 368 mill. kr., kun kan udvise et nettooverskud på 9,3 mill. kr. Det er så meget mere mærkeligt, som salg af gammelt materiel har indbragt 9,2 mill. kr. Det skal jeg ikke gå i enkeltheder med, men jeg har bare villet pege på dette. Jeg synes, at den måde, hvorpå man i loven fastsætter garantiens størrelse, er meget vaklende. Man finder frem til et mere eller mindre vilkårligt tal for omsætningen, der opgives til 2 333 mill. kr. for den næste 5 års periode, og derfra når man så til de 22½ mill. kr. for Danmarks vedkommende. Jeg kunne have forstået, hvis man havde motiveret en forøgelse af garantien med pengenes forringede værdi, men det kunne aldrig føre til et tal af denne størrelsesorden.

Jeg vil gerne, at vi ser på sagen i et udvalg, og vil også gerne være med til at drøfte tallet, men selvom vi går med til at forlænge garantien, kan jeg ikke anbefale, at vi går ind for en statsgaranti af den størrelsesorden, som er anført i det foreliggende lovforslag.

Der er et enkelt problem, jeg gerne vil henlede den højtærede ministers opmærksomhed på nu, da vi står overfor en forlængelse af statens garanti for SAS. I henhold til den gældende overenskomst af 13. april 1954 skal de respektive landes